

de Verdwaalde OOIEVAAR

Ovarieel Hyperstimulatie Syndroom (OHSS)

Sommige vrouwen kunnen als bijwerking van hun vruchtbaarheidsbehandeling te maken krijgen met een overstimulatie van de eierstokken: het ovarieel hyperstimulatiesyndroom (OHSS). Deze aandoening is meestal onschuldig, met symptomen als een gezwollen buik of buikpijn. In zeldzame gevallen neemt het syndroom ernstigere vormen aan. Het veroorzaakt dan misselijkheid, braakneigingen, hevige buikpijn, een forse gewichtstoename of ademhalingsmoeilijkheden. Een ziekenhuisopname kan in deze gevallen noodzakelijk zijn.

Wat is het ovariële hyperstimulatiesyndroom?

Door de eierstokken hormonaal te stimuleren, rijpen er meerdere eicellen tegelijk. De eierstokken vergroten hierdoor. Wanneer de eierstokken zodanig opzwellen dat de bloedvaten in de eierstokken beschadigd geraken, spreken we van overstimulatie. Vocht, eiwitten en elektrolyten lekken uit de bloedvaten in de buikholte. Het bloed in de bloedbaan dikt in en wordt stroperig. Dit geeft een verhoogd risico op stolsels in de bloedbaan, wat de doorbloeding van vitale lichaamsorganen in gevaar kan brengen.

Wanneer treedt het hyperstimulatiesyndroom op?

Een 'vroeg hyperstimulatiesyndroom' treedt op na de hCG-injectie bij een IVF- of ICSI-behandeling. Het hCG voltooit de rijping van de eicellen, maar stimuleert ook opnieuw de eierstokken. Klachten ontstaan enkele dagen na de hCG-injectie en eicel-pickup. Het vocht uit de beschadigde bloedvaten stapelt zich op in de restanten van de vele follikels en vormt een soort van cysten. Van daaruit sijpelt het vocht naar andere delen van de buikholte.

Een 'laat hyperstimulatiesyndroom' treedt op wanneer je zwanger wordt door de vruchtbaarheidsbehandeling. Van bij de inplanting in het baarmoederslijmvlies gaat het embryo hCG produceren, wat de eierstokken opnieuw stimuleert.

Bij wie treedt het hyperstimulatiesyndroom op?

Het is niet te voorspellen bij wie de klachten zullen optreden: elke vrouw reageert anders op de hormoonbehandeling. Het risico is het grootst:

- Bij jonge vrouwen (<35j)
- Bij slanke vrouwen
- Bij vrouwen met PCOS (polycystisch ovarieel syndroom)

- Bij vrouwen die al eens eerder OHSS hadden
- Bij rijping van een groot aantal eicellen
- Bij een snelle stijging van het hormoon oestrogeen

Behandeling van het hyperstimulatiesyndroom

Je arts zal in de eerste plaats het ontstaan van het syndroom proberen te vermijden, door de reactie van je eierstokken op de stimulatie goed op te volgen en de dosis hormonen hieraan aan te passen.

De behandeling van het hyperstimulatiesyndroom bestaat uit het bestrijden van de klachten. Bij een milde vorm van het hyperstimulatiesyndroom verdwijnen de klachten meestal vanzelf. Aanbevelingen zijn:

- voldoende rusten
- voldoende drinken
- eiwitrijke voeding nemen (zoals vlees, vis, kaas, ...)

Verder moet je in de gaten houden of je voldoende plast en of je gewicht stabiel blijft. Indien je last hebt van de volgende symptomen moet je contact opnemen met je fertiliteitcentrum:

- duizeligheid
- heel erge (toenemende) buikpijn
- braken
- gewichtstoename van meer dan 2.5kg (vanaf de eerste hCG toediening voor de eisprong of pick-up) of een gewichtstoename van meer dan 1kg op 1 dag
- bemoeilijkte ademhaling
- verminderd urineren

Een opname in het ziekenhuis kan dan noodzakelijk zijn. Daar zal de behandeling vooral bestaan uit het toedienen van vocht, eiwitten en eventueel medicatie via een infuus.

